



Jätteiden lajitteluastioita kasarmilla Santahaminan varuskunnassa Helsingissä 6. tammikuuta 2020.

Hallitus kiistelee jätteiden kierrätyksestä

Jätekierrätyksen pitäisi tiukentua jo kesällä, mutta uusi jätelaki ei edisty kuljetuskiistan takia.

Teemu Luukka HS

HALLITUSPUOLUEIDEN puoli vuotta jatkuneen kiistelyn takia Suomi tuskin saa uudistettua määräaikaan mennessä kotien kierrätysmääräyksiä merkittävästi muuttavaa jätelakia.

EU:n vuonna 2018 hyväksymän direktiivin mukaan Suomen pitäisi muuttaa kierrätys- ja jätekäytäntöjään 5. heinäkuuta lähtien. HS:n tietojen mukaan hallituksessa pidetään jo jokseenkin varmana, ettei laki ehdi valmiiksi määräaikaan mennessä, vaikka yhteisymmärrys löytyisi ja lakiesitys saataisiin pian lausuntokierrokselle.

HALLITUKSESSA yritetään jälleen kerran ensi viikolla löytää sopu ydinriitaan, joka koskee sitä, kuka saa kilpailuttaa jätteiden kuljetukset, kunta vai myös kiinteistöt.

Keskustan mielestä kiinteistöjen pitää saada myös kilpailuttaa kuljetukset. Vasemmistopuolueet ja vihreät kannattavat jo nykyisin pääosin käytössä olevaa mallia, jossa kunta kilpailuttaa kuljetukset.

Hallituksessa pelataan nyt sen varassa, ettei Suomi saa nuhte-
lua, jos lakipaketti on edes eduskunnan käsittelyssä heinäkuussa.

Hallitus on esiintynyt ulko-
mailla ympäristöasioiden malli-
maana, joten sille olisi noloa, jos Suomen jätteiden kierrätys ei edisty kuljetuskiistan takia.

SUOMEN pitää muuttaa omaa lainsäädäntöään muun muassa EU:n uusien jäte-, pakkausjäte-, kaatopaikka-, romuajoneuvo-, paristo- sekä sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiivien mukaisesti.

Vuonna 2025 yhdyskuntajätteen kierrätysasteen tulisi olla 55 prosenttia eli 14 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuonna 2017. Tämän jälkeen tavoitteet nousevat viiden vuoden välein.



Suurin kiista koskee kuljetusten kaksoisjärjestelmää.

Erityisen vaikea pala Suomal-
le ovat muovi- ja puupakkaus-
jätteen kierrätykselle asetetut
tavoitteet. Niiden kierrätys-
asteen pitäisi kaksinkertaistaa
vuoteen 2025 mennessä.

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää riittelyn kohteena olevaa lakia, joka tuo merkittäviä muutoksia lajitteluun ja erillis-
keräykseen.

Kunnat, kuljetusyritykset ja pakkausten tuottajat odottavat lakia, jotta ne tietäisivät, mihin suuntaan niiden pitää alkaa toimintaansa kehittää. Nyt päätökset seisovat monilta osin.

JÄTELAIN uudistusta pohtinut työryhmä sai työnsä valmiiksi jo syyskuussa, tosin erimielisenä. Työryhmä ehdotti, että kahden vuoden kuluttua lain voimaan-

tulosta taajamissa olevien, vähintään viiden huoneiston kiinteistöjen pitää järjestää erillinen biojäte-, muovi-, kartonki-, metalli- ja lasipakkauksien keräys.

Kierrätysvelvoitteet lisääntyisivät erityisesti taajamissa. Tiukennukset tulisivat voimaan asteittain. Biojätteen osalta erilliskeräys laajenisi neljässä vuodessa kaikkien kiinteistöihin taajamissa, joissa on yli 10 000 asukasta. Erilliskeräys tulisi järjestää myös liike- ja yritys-
kiinteistöissä.

TYÖRYHMÄN ehdotuksista suurin osa mennee läpi. Suurin kiista koskee niin sanottua kuljetusten kaksoisjärjestelmää.

Suomessa kunnat voivat tiettyin edellytyksin päättää, että jokainen kiinteistö voi itse tilata jätteen kuljetuksen.

EU:n mielestä kuljetusten kaksoisjärjestelmä ei ole kierrätyksen kannalta tehokas. Myös työryhmä päätyi suosittelemaan kaksoisjärjestelmästä luopumista, koska se ei uskonut, että Suomi yltää kierrätystavoitteisiin, jos vastuu kuljetuksista ei ole kokonaan kunnilla.

Keskusta kuitenkin pelkää, että pienet kuljetusyritykset kärsisivät, jos kunnat järjestäisivät kilpailutuksen.

Hallituksessa etsitäänkin kompromissia, jolla varmistettaisiin, etteivät kaikki kuljetukset keskittyisi suurille kuljetusfirmoille.

Työryhmän mukaan kaksoisjärjestelmästä luovuttaisiin niin, että kunta hoitaisi kiinteän jätteen kuljetuksen keskitetysti mutta kiinteistöt saostus- ja ympäristöliikenteiden kuljetukset.

Tässäkin tapauksessa kunta huolehtisi jätteen vastaanotosta ja käsittelystä sekä toiminnan seurannasta ja valvonnasta.